

ARISE Plus Thailand

จัดทำโดย:

หลักการของเกษตรอินทรีย์ และ
การประกันคุณภาพมาตรฐานสินค้า

หลักการของเกษตรอินทรีย์ ไม่ได้มีแค่ไม่ใช้สารเคมี

สิ่งแรกที่คนทั่วไปคิดถึงเกษตรอินทรีย์คือ

เกษตรอินทรีย์ = ไม่ใส่ปุ๋ยเคมีสังเคราะห์
ไม่ใส่ยาเคมีสังเคราะห์

ที่มาของเกษตรอินทรีย์นั้นพัฒนามาจากความ
ต้องการที่จะมีรูปแบบการผลิตที่สามารถสร้างอาหาร
ที่ดีและสร้างผลกระทบที่มีต่อระบบนิเวศให้น้อยที่สุด
เพื่อให้เป็นระบบผลิตที่มีความยั่งยืน

แต่ช้าก่อน

สหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ
(International Federation of
Organic Agriculture Movements)
ได้ร่างหลักการทำเกษตรอินทรีย์
ซึ่งเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลก
โดยประกอบด้วยหลักการ 4 ด้าน

- The Principle of Health.

สุขภาพ

- The Principle of Ecology.

นิเวศวิทยา

- The Principle of Fairness.

ความเป็นธรรม

- The Principle of Care.

ความเอาใจใส่

ด้านสุขภาพ

- เกษตรอินทรีย์ควรรักษาและส่งเสริมสุขภาพของดิน
พืช สัตว์ มนุษย์
ภายใต้แนวคิดที่ว่าโลกเป็นหนึ่งเดียว ไม่สามารถ
แบ่งแยกได้
- ดังนั้นจึงควรหลีกเลี่ยงการใช้ปุ๋ย สารกำจัดศัตรูพืช
ยาสำหรับสัตว์ และสารเพิ่มเติมในอาหาร
ด้วยสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

The Principle of Health.

สุขภาพ

ด้านนิเวศวิทยา

- เกษตรอินทรีย์ควรอยู่บนพื้นฐานของการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายของพืชและสัตว์
- กลไกทางธรรมชาติในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มพูนผลผลิต
- โดยยึดหลักการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- และมีการใช้ซ้ำเพื่อทำการเกษตรได้อย่างยั่งยืน

The Principle of Ecology.

นิเวศวิทยา

ด้านความเป็นธรรม

- เกษตรอินทรีย์ควรสร้างความสัมพันธ์ที่รับประกัน
ความเป็นธรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน
- ตั้งแต่เกษตรกรจนถึงผู้บริโภคทั้งในปัจจุบันและรุ่น
ลูกหลานในอนาคตให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี
- รวมถึงความเป็นอยู่ของสัตว์ในระบบ
ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมธรรมชาติ
ของสัตว์นั้นด้วย

The Principle
of **Fairness.**

ด้านความเป็นธรรม

ด้านความเอาใจใส่

- เกษตรอินทรีย์ควรได้รับการจัดการอย่างรอบคอบ
- มีความรับผิดชอบเพื่อปกป้องสุขภาพ
- ความเป็นอยู่ที่ดีของคนรุ่นปัจจุบันและอนาคตและสิ่งแวดล้อม
- โดยเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
- ปฏิเสธเทคโนโลยีที่คาดเดาผลระยะยาวไม่ได้ เช่น พันธุวิศวกรรม (GMO)

The Principle
of Care.

ความเอาใจใส่

สรุปนิยามของระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์

ทางกายภาพ

- 1) ระบบที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ
- 2) มีการปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- 3) สร้างความยั่งยืนโดยใช้ปัจจัยภายนอกฟาร์มให้น้อยที่สุด

ทางสังคม

- 1) เป็นระบบที่มีห่วงโซ่การผลิตขนาดใหญ่ที่รวมถึง การแปรรูป การกระจายผลิตภัณฑ์ วัตถุดิบ สินค้า ตลอดจนถึงตลาดค้าปลีกไปยังผู้บริโภค
- 2) เพื่อให้ผู้บริโภคมีความมั่นใจว่า ทุกครั้งที่ผู้บริโภค ซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์แล้วจะได้รับสินค้าที่ไม่ว่าจะเป็นสินค้าสดหรือแปรรูปว่ามีการผลิตที่ให้ความเข้มงวดในการผลิตตามกฎหมาย
- 3) ดำเนินถึงสิ่งแวดล้อมตลอดจนสวัสดิภาพของสัตว์

ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ระดับโลก

ข้อมูลการเกษตรอินทรีย์ในปี 2564

พื้นที่ทำการเกษตรแบบอินทรีย์

76.4 ล้านเฮกตาร์ จาก 191 ประเทศทั่วโลก

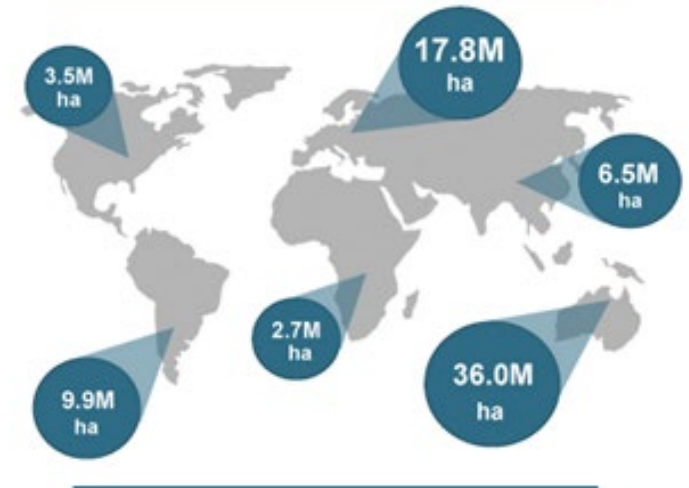

โดยทวีปออสเตรเลียมีพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์มากที่สุด

ซึ่งคิดเป็น 48% ของโลก รองลงมาคือ ยุโรป อเมริกาใต้

เอเชีย อเมริกาเหนือ และแอฟริกา ตามลำดับ

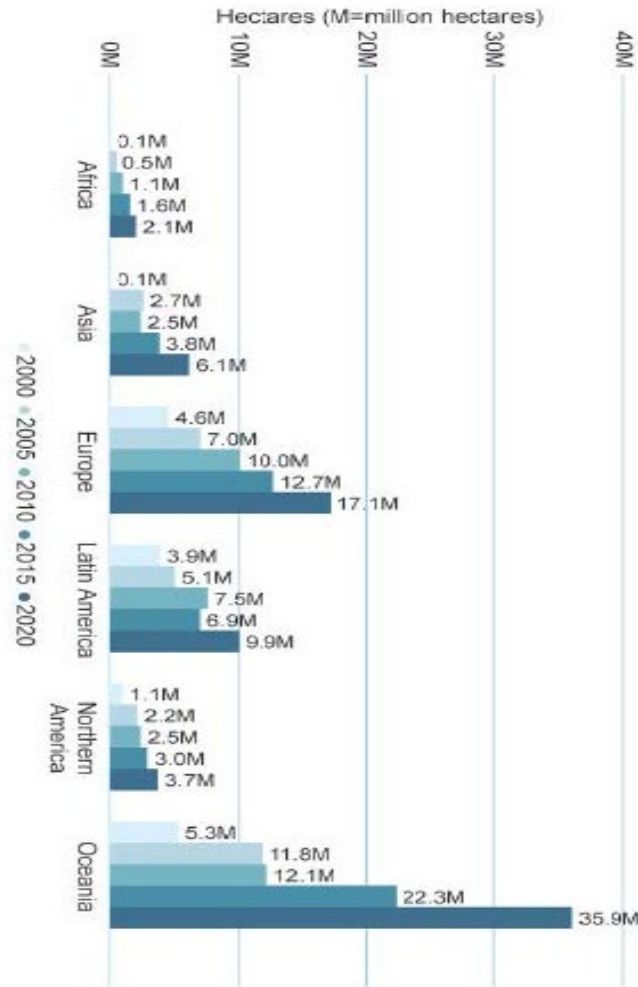
Organic Farmland

แผนที่โลกแสดงพื้นที่เกษตรอินทรีย์ในแต่ละทวีป
ในปี 2564

(หน่วยพื้นที่ M = ล้านเฮกตาร์)

ที่มาของแหล่งข้อมูล: FiBL survey 2023

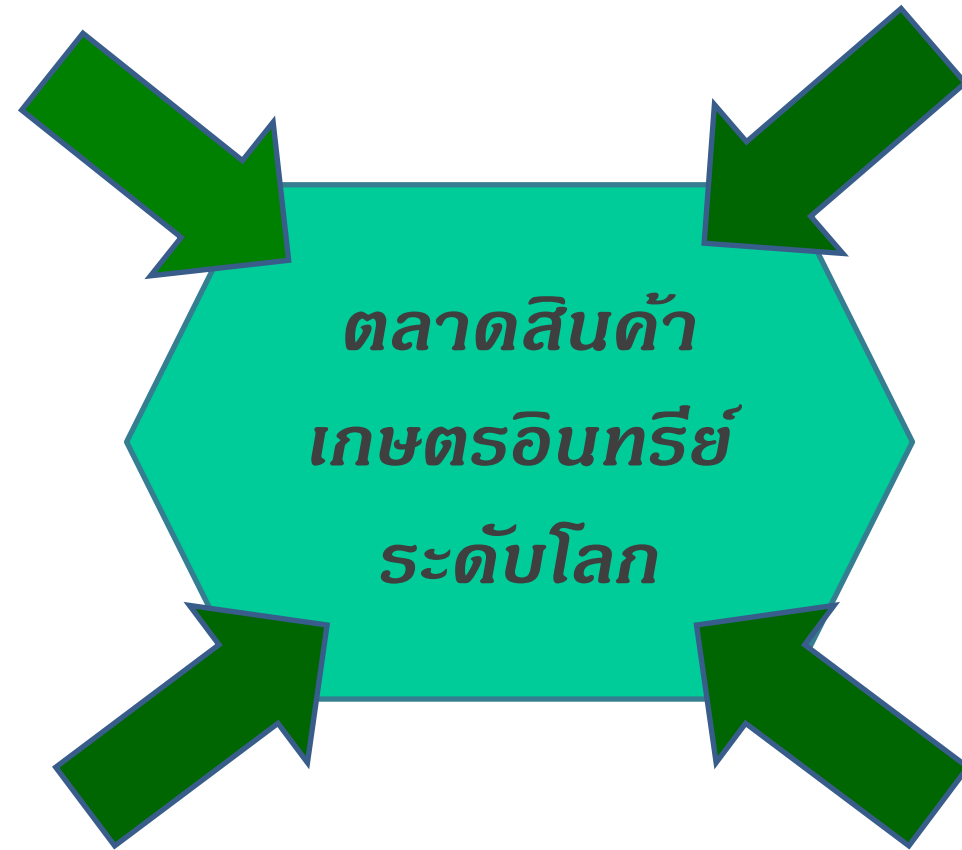

กราฟแท่งแสดงการเติบโตของพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์
ตั้งแต่ปี 2543 - 2563

ที่มาของแหล่งข้อมูล: FiBL survey 2023

ข้อมูลย้อนหลัง 20 ปี

ตั้งแต่ปี 2543 ถึง 2563 (2000 - 2020)

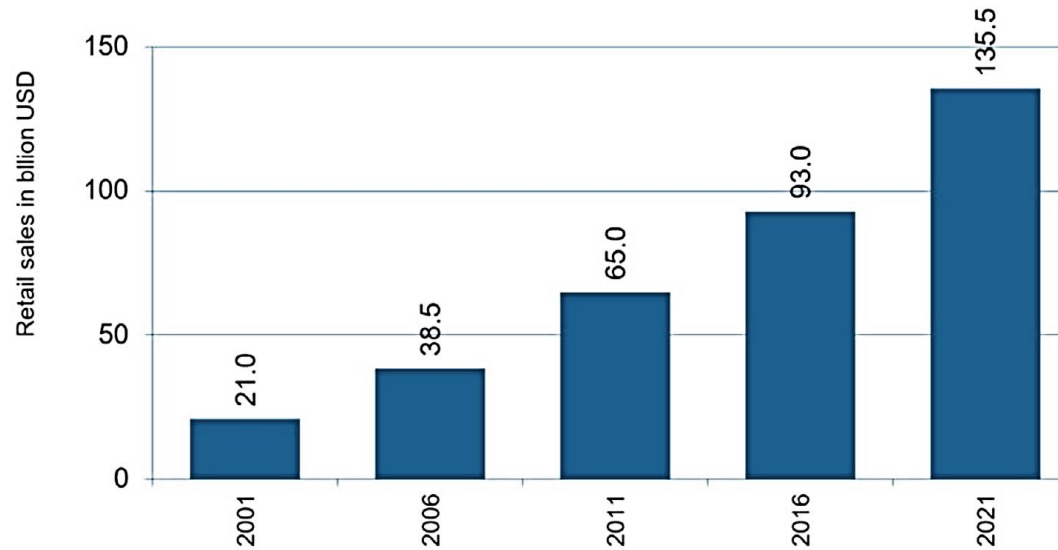

พื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นสูง

เฉพาะทวีปเอเชียเพิ่มขึ้น 60 เท่า

มากในทุกทวีปทั่วโลก 4 เท่า

ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ระดับโลก

แผนภูมิแสดงการเติบโตของผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มอินทรีย์ของโลกตั้งแต่ปี 2544 - 2564

ที่มาของแหล่งข้อมูล: FiBL survey 2023

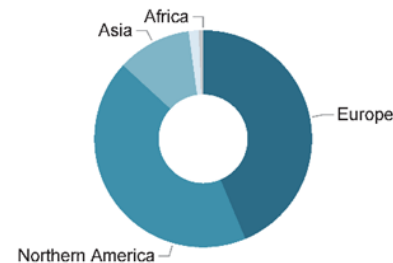
- โดยข้อมูลในปี 2544 พบว่า มีมูลค่า 21 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (715.7 พันล้านบาท)
- ข้อมูลในปี 2564 เพิ่มขึ้นเป็น 135.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (4,617.8 พันล้านบาท)
- ช่วงการระบาดของ Covid 19 ผู้บริโภคมีความสนใจในสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น
- ทำให้ยอดขายอาหาร และเครื่องดื่มอินทรีย์เพิ่มขึ้นสูงถึง 15%

ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ระดับโลก

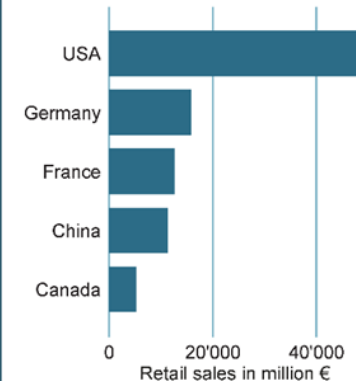
- จากข้อมูล มูลค่าตลาดแยกตามทวีป
 - ทวีปยุโรปมีมูลค่าการตลาดสูงสุดคือ **54.5 พันล้านยูโร**
 - ทวีปอเมริกาเหนือมีมูลค่า **53.9 พันล้านยูโร**
 - ทวีปเอเชียมีมูลค่า **13.7 พันล้านยูโร**
- ข้อมูลตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์จากมูลค่าโดยรวมของตลาดในแต่ละประเทศ
 - พบว่าประเทศสหรัฐอเมริกา
 - มีมูลค่าการตลาดสูงที่สุดคือ **48.6 พันล้านยูโร**
 - รองลงมาคือ ประเทศเยอรมัน ฝรั่งเศส และจีน

The largest single market was the USA with 48.6 billion (bn) €, followed by the European Union (46.7 bn €). By region, Europe had the lead (54.5 bn €), followed by Northern America (53.9 bn €) and Asia (13.7 bn €).

The countries with the largest markets for organic food were the USA with 48.6 billion (bn) €, Germany (15.9 bn €), France (12.7 bn €) and China (11.3 bn €).

The five countries with the largest markets for organic food in 2021.

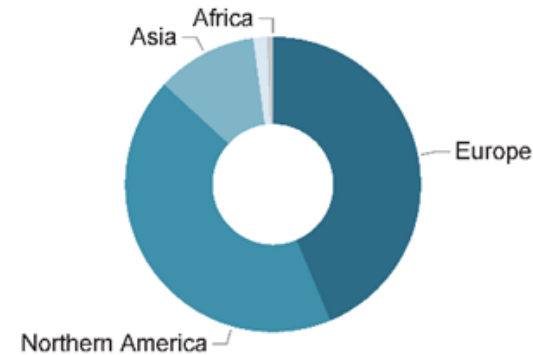
แผนภูมิแสดงมูลค่าของสินค้าเกษตรอินทรีย์ของตลาดสำคัญของโลกในปี 2564

ที่มาของแหล่งข้อมูล: FiBL survey 2023

ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ระดับโลก

สรุปจากสถานการณ์ตลาดโลก

ดังจะเห็นได้ว่าเพียงแต่ทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปยุโรปรวมกัน มีมูลค่าการตลาดสูงถึง 87.7 % ของตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั่วโลก ซึ่งการส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์ไปยังทั้ง 2 ที่ต้องได้รับการ รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามกฎหมายภาคบังคับ ของประเทศปลายทาง

ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ระดับโลก

ผลิตภัณฑ์ที่รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แล้วจากไทยไปจำหน่ายยุโรป ได้แก่

<https://www.kingfreshfarm.com/>

ข้าว และ ผลิตภัณฑ์จากข้าว เช่น ข้าว น้ำส้มสายชู
แป้งข้าวเจ้า น้ำมันรำข้าว และอื่น ๆ

<https://www.kingfreshfarm.com/>

ผัก ผลไม้ และสมุนไพร (สด แห้ง แห้งแช่แข็ง)

เช่น หน่อไม้ฝรั่ง, ข้าวโพดฝักอ่อน, ทูเรียน, ฝรั่ง,
ขนุน, ลิ้นจี่, ลำไย, มะม่วง, มังคุด, มะละกอ,
สับปะรด, เสาวรส, พลัม, ทับทิม, ส้มโอ, เงาะ,
โหระพา, โหระพา, ขิง, ข่า, มะเขือยาว, ฟักทอง,
มะขาม, พริก, ถั่ว, ฝักชี, มะเขือเทศ และอื่น ๆ

ผลิตภัณฑ์ที่รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แล้วจากไทยไปจำหน่ายยุโรป ได้แก่

01

น้ำตาลอ้อย

02

ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว (ผงให้แห้ง กะทิ และน้ำ)

03

น้ำมันปาล์ม

04

ซอสถั่วเหลือง มิโสะ

05

เม็ดมะม่วงหิมพานต์

06

กาแฟ

07

มันสำปะหลัง

08

ชา

ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ระดับโลก

การประกันคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์

“เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมอาหาร
อันเป็นหนึ่งในปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพของมนุษย์”

01

มาตรฐาน กฎระเบียบ
การรับรองมาตรฐานถูก
ตั้งขึ้นเพื่อคุ้มครอง
ผู้บริโภคและปกป้อง
เกษตรกรผู้ผลิตสินค้า
เกษตรอินทรีย์ตัวจริง

02

ปัจจุบันมีหลายประเทศ
กำหนดเงื่อนไขของสินค้า
“เกษตรอินทรีย์”

03

โดยกำหนดโลโก้แสดง
สัญลักษณ์ในการ
รับรองเป็นข้อบังคับ
ตามกฎหมาย

04

แม้ว่ามาตรฐาน
ของแต่ละประเทศ
จะมีความแตกต่าง
กันในรายละเอียด

05

แต่ภาพรวมยังมีความ
คล้ายคลึง โดยมีเจตนาหลัก

การประกันคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์

โดยการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องสามารถแบ่งได้เป็น 4 ระดับคือ

01

ผลิตเพื่อ บริโภคเอง
ในครอบครัว ไม่
ต้องการมาตรฐาน
รับรอง

02

ผลิตเพื่อ ขายในตลาด
ท้องถิ่น อาจไม่ต้องการ
มาตรฐานรับรอง หรือ
ต้องการมาตรฐานแบบมี
ส่วนร่วมของ (PGS)

03

ผลิตเพื่อ ขายในตลาด
ภายในประเทศ อาจต้องการ
มาตรฐาน PGS หรือ มาตรฐาน
เกษตรอินทรีย์ไทย (มกษ.
9000 – 2564)

04

ผลิตเพื่อ ขายในตลาด
ต่างประเทศ ต้องการ
มาตรฐานที่ประเทศปลายทาง
กำหนด

การผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และ มาตรฐานที่เกี่ยวข้องสามารถแบ่ง ได้เป็น 4 ระดับ

เพื่อขายในตลาดต่างประเทศ

<https://www.marketwatch.com/story/is-organic-food-really-healthier-2016-12-01>

เพื่อขายในตลาด
ภายในประเทศ

<https://www.lemonfarm.com/th/blog/organic-from-the-grower.html>

เพื่อขายในตลาดท้องถิ่น

เพื่อบริโภคเองในครอบครัว

For more information

<https://www.ifoam.bio/>
<https://www.fibl.org/en/>

https://media.istockphoto.com/id/936580600/th/%E0%...20&c=_Tdwey9J2-olhxkosE_TTEPbuCSyrv39pfjn4fzkQ2E=

คู่มือวิทยากรการผลิตและการแปรรูปข้าวอินทรีย์ในประเทศไทย
บทที่ 1 หลักการของเกษตรอินทรีย์และการประกันคุณภาพมาตรฐานสินค้า

